

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/143/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417205765
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8417205765.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Mariany Muránskej, predsedníčky senátu a sudcov Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: G. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. I. XX/XX, XXX XX J. O., o zaplatenie 1.468,38 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 5Csp 116/2017-173 zo dňa 21.08.2019, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II. a III.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 317,77 eur, a to v mesačných splátkach po 20,-eur, pričom prvá splátka sa stane splatnou 25. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 25. dňa toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 18.12.2013 spotrebiteľskú zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej bol žalovanému zriadený osobný účet. Zároveň obsahom zmluvy bola zmluva o vydaní a používaní platobnej karty a o poskytovaní služieb elektronického bankovníctva. Dňa 10.04.2014 strany sporu uzatvorili zmluvu o povolenom prečerpaní na účte s limitom do 600 eur, pri variabilnej úrokovej sadzbe 19,9 % ročne, ktorá má povahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dospel k záveru, že zmluva zo dňa 10.04.2014 je bezúročná a bezpoplatková s poukazom na znenie § 11 ods. 1 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu 10.04.2014. V zmluve totiž absentuje údaj podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f), w) zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s ust. § 10 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z., a to doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a dojednanie o práve odstúpiť od zmluvy, vrátane podmienok uvedeného práva. Ide o podstatné náležitosti zmluvy, ktoré musia byť dojednané priamo v texte zmluvy a nepostačuje, že sú súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Z tohto dôvodu žalobcovi nemožno priznať poplatky ani úroky za čas povoleného prečerpania úveru. Nemožno mu však priznať ani úrok za čas nepovoleného prečerpania úveru (28 % ročne). Žalobca nepreukázal splnenie zákonnej povinnosti podľa ust. § 18 zákona č. 129/2010 Z. z. K porušeniu povinností žalovaného a zníženiu jeho limitu povoleného prečerpania na 0,-eur došlo ešte dňa 01.06.2015, k zatvoreniu účtu žalobca prikrčil až dňa 27.06.2017. Bolo povinnosťou žalobcu bezodkladne informovať žalovaného písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o prekročení, výške prekročenej čiastky, úrokovej

sadzbe spotrebiteľského úveru, akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania, iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov. Splnenie tejto povinnosti v žiadnom prípade nemôže nahradiť poskytnutie VOP, Sadzobníka či Vývesky úrokových sadzieb pri uzatvorení zmluvy o účte, alebo zverejnenie VOP a vývesiek úrokových sadzieb či cenníkov na webe žalobcu. Túto povinnosť nemožno stotožňovať s povinnosťou banky podľa ust. § 37 ods. 1 Zákona o bankách. Úroky a poplatky za čas nepovoleného prečerpania ani neboli individuálne dojednané a teda takéto dojednanie je neplatné. Individuálne dojednanie úrokov a poplatkov neobsahuje ani zmluva zo dňa 18.12.2013. Zároveň je neprijateľná výška úroku 28 % ročne. Táto prevyšuje úroky obvyklé požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery a teda je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobcovi tak vznikol nárok len na dlžnú istinu v sume 317,77 eur, čo predstavuje rozdiel medzi finančnými prostriedkami vyčerpanými žalovaným z účtu a vkladmi žalovaného na účet (5.101,45 - 4.783,68). V prevyšujúcej časti, čo sa týka úrokov a poplatkov žalobu zamietol.

Vzhľadom na žiadosť žalovaného, jeho preukázané pomery, výšku dlhu a pomery žalobcu povolil žalovanému platiť prisúdenú sumu v splátkach po 20,- eur mesačne.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) podľa pomeru úspechu strán.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, aby žalobe vyhovel v plnom rozsahu a žalobcovi priznal náhradu trov konania a trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenia veci. K náležitosti zmluvy a k dohode poplatkov, úrokov, resp. iných náležitostí, poukazuje na to, že zákon o platobných službách výslovne nestanovuje, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané. Ani zákon o spotrebiteľských úveroch nestanovuje, že všetky náležitosti zmluvy musia byť uvedené v jednom dokumente. Takýto výklad potvrdil aj rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 sú povinnou náležitosťou úverovej zmluvy, ale nemusia byť nevyhnutne v samotnom texte zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach alebo v Sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Všeobecné obchodné podmienky a Sadzobník sú súčasťou zmluvy a sú pre klienta záväzné. Ohľadne nároku na úrok 28 % ročne uviedol, že tento si uplatnil z titulu prekročenia podľa § 2 písm. f) a § 18 zákona č. 129/2010 Z. z, pričom zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o účte. Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí obligatórne obsahovať údaje podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. ale postačuje, aby veriteľ o úrokovej sadzbe informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu a žalobca si túto informačnú povinnosť splnil. Nárok je viazaný na vrátenie peňažných prostriedkov tvoriacich prekročenie a jeho výška nemôže byť obmedzená zákonnou výškou úrokov z omeškania, keďže ide o odlišné inštitúty. Dodal, že výška úroku neprevyšuje úroky obvyklé požadované na finančnom trhu v obdobných prípadoch.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

6. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Na týchto zisteniach sa nezmenilo nič ani v štádiu odvolacieho konania, a preto odvolací súd poukazuje na dostatočné a zrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom.

7. Z dokazovania vykonaného prvoinštančným súdom vyplynulo, že žalobca zriadil a viedol v prospech žalovaného vkladový účet, ohľadom ktorého strany sporu uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu o povolenom prečerpaní na účte dňa 10.04.2014, táto zmluva sa riadi ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

8. Na spotrebiteľský úver formou prekročenia sa vzťahujú taxatívne vymedzené ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch. Je potrebné pripomenúť, že zmyslom zákonnej úpravy spotrebiteľských

úverov je poskytnutie dostatočnej miery ochrany a informovanosti spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutým úverom, ako aj jeho zmluvnými právami a povinnosťami.

9. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ (v danom prípade žalobca) nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. VOP, úrokové sadzby produktov a Sadzobník poplatkov, na ktoré zmluva odkazuje, nemožno považovať za individuálne dojednané, čo spôsobuje ich neprijateľnosť a v konečnom dôsledku neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

10. Odvolací súd nepopiera, že spotrebiteľská zmluva môže pozostávať z viacerých dokumentov, zmluvné ustanovenia však musia byť dojednané individuálne, pričom zmluva musí byť pre spotrebiteľa transparentná. Možnosť uzavretia spotrebiteľskej zmluvy tvorenej viacerými dokumentmi súd prvej inštancie nepochybňoval.

11. Ústavný súd ČR v nálezoch II. ÚS 3/06 a I. ÚS 3512/11 uviedol, že uplatňovanie princípu dôvery v úkony ďalších osôb, v sociálnom styku je základným predpokladom pre fungovanie komplexnej spoločnosti. Dôveru je potrebné pokladať za elementárnu kategóriu sociálneho života. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného v tom, že text spotrebiteľskej zmluvy, osobitne vtedy, keď sa jedná o formulárovú zmluvu, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný.

12. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nepochybne vyplynulo, že samotná Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 18.12.2013 neupravuje konkrétne, aké odplaty za služby, či sankcie a za akých podmienok by žalovaný mal plniť, táto zmluva odkazuje ďalej na Sadzobník a VOP. Je zrejmé, že úrokové sadzby produktov, Sadzobník a ani VOP neboli individuálne dojednané medzi stranami sporu. Poplatkové zaťaženie spotrebiteľa bez poskytnutého protiplnenia banky je potrebné za daného stavu vyhodnotiť ako neprijateľné (§ 53 Občianskeho zákonníka).

13. Právne bezvýznamný je tiež poukaz žalobcu na skutočnosť v tom zmysle, že súdom prvej inštancie vytýkané nedostatky náležitosti zmluvy o povolenom prečerpaní sú obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Je zrejmé, že v samotnej zmluve podpísanej zmluvnými stranami sa vytýkané podstatné náležitosti nenachádzajú a Všeobecné obchodné podmienky žalobcom a ani žalovaným podpísané nie sú. Súdny dvor Európskej únie síce vo svojom rozsudku vo veci C - 42/15 zdôraznil, že čl. 10 ods. 1, 2 Smernice 2008/48 v spojení s čl. 3 písm. m) tejto Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 uvedenej Smernice musia byť uvedené písomne alebo na inom trvalom nosiči, uvedené na posúdenie poskytnutého úveru ako bezúročného a bez poplatkov vplyv nemá. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 9 ods. 2 priamo uvádza, že zmluva o úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti vymenované v tomto ustanovení. Rovnako z ust. § 10 ods. 1 citovaného zákona upravujúceho náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, vyplýva požiadavka na uvádzanie týchto náležitostí priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania. Požiadavka zákona na uvádzanie týchto náležitostí priamo v zmluve je jednoznačná, a preto nepostačuje tieto náležitosti uvádzať v iných dokumentoch so zmluvou súvisiacich, ako sú napr. Všeobecné obchodné podmienky (do pozornosti napr. rozsudok KS Prešov sp. zn. 7Co/6/2019). Odvolací súd sa preto plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že zmluva o povolenom prečerpaní zo dňa 10.04.2014 je bezúročná a bezpoplatková v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z.

14. Z obsahu žalobného návrhu a vyjadrenia žalobcu v konaní je zrejmé, že voči žalovanému si uplatňuje aj nároky v zmysle bodu 3.12 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len VOP), účinných ku dňu zníženia limitu na 0,- eur.

15. Zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 VOP Prima banky, a.s. v znení: „Pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokov sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“, bola rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 11.5.2017, č. k. 9Csp/170/2016-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2017, č. k.

7Co/99/2017-81 určená za neplatnú pre svoju neprijateľnosť. Rovnako vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/113/2015 bolo právoplatne rozhodnuté o určení neprijateľnosti a zároveň neplatnosti zmluvnej podmienky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach žalobcu s rovnakým obsahom ako v prejednávanom spore. V týchto iných konaniach sa taktiež právoplatne rozhodlo o zamietnutí žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne pri nepovolenom prečerpaní a poplatkov s poukazom na ich neprijateľnosť (do pozornosti napr. rozsudok KS Prešov, sp. zn. 7Co/135/2018).

16. Na zdôraznenie správnosti rozsudku je potrebné poukázať aj na ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ukladajúce konkrétne povinnosti žalobcovi ako poskytovateľovi služby. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak súd určí niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

17. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z § 387 CSP rozsudok v jeho napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a úspešnému žalovanému v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).